

9. april 2016

Dansk industris produktivitet stikker af

Siden krisen er produktiviteten vokset meget markant i dansk industri. Måler man den danske produktivitetsudvikling op imod EU og andre lande som vi normalt sammenligner os med, så stikker den danske produktivitetsvækst af. I perioden fra 2008 til 2015 er den danske produktivitet steget med ca. 31 pct. Det er næsten dobbelt så kraftigt som i Sverige, der ligger på anden pladsen. I et længere perspektiv har dansk industri ligeledes leveret en præstation i topklasse. Samlet viser opgørelsen af produktivitetsudviklingen, på linje med lønkonkurrenceevnen, at dansk industri står stærkt.

- Siden krisen satte ind er produktiviteten vokset meget markant i dansk industri. I perioden fra 2008 til 2015 er den steget med ca. 31 pct.
- I EU er produktiviteten steget med godt 12,3 pct. Vores nabolande Sverige og Tyskland har haft en vækst i produktiviteten på henholdsvis 16,7 pct. og 6,4 pct. Finland har haft en meget negativ udvikling, hvor produktiviteten er faldet med næsten 10 pct. siden 2008.
- I et længere perspektiv har dansk industri også leveret en toppræstation, hvad angår produktivitetsvækst. Kun Sverige slår os målt på den klassiske produktivitetsvækst, når man ser på udviklingen i perioden fra 2000 til 2015.
- Måler man produktivitet ud fra værdiskabelsen (BVT i løbende priser), som bl.a. Produktivitetskommissionen har anbefalet for netop industrien, så falder Sverige tilbage, mens vi rykker frem og igen ligger bedst. Den klassiske produktivitetsopgørelse tager ikke højde for, at høj produktivitetsvækst ofte modsvares af lavere priser fx på IT-området.
- Samlet viser opgørelsen, på linje med lønkonkurrenceevnen, at dansk industri står meget stærkt.

Af Cheføkonom Frederik I. Pedersen, Formandssekretariatet,
frederik.pedersen@3f.dk, 28 42 42 72

Dansk industris produktivitet stikker af

Der er i øjeblikket stor fokus på den svage produktivitetsvækst i dansk økonomi efter krisen. Det er dog ikke kun i Danmark, at produktivitetsvæksten har været svag – det ses også i andre lande. Samtidig er en svag produktivitetsvækst ikke noget generelt fænomen for de danske brancher. Det ser man klart inden for fremstillingsindustrien, hvor produktiviteten, siden krisen satte ind, er vokset meget markant. Sætter man den danske produktivitetsudvikling op imod EU og andre lande, vi normalt sammenligner os med, herunder Sverige og Tyskland, så har vi haft en meget stærk udvikling.

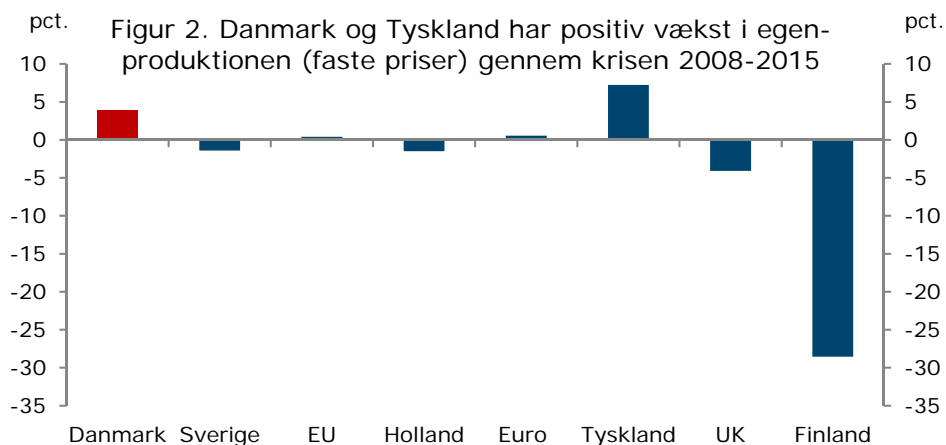
I perioden fra 2008 til 2015 er den danske produktivitet (klassisk opgørelse) steget med godt 31 pct. inden for industrien. Det er næsten dobbelt så meget som i Sverige, hvor produktiviteten er steget med 16,7 pct. i samme periode. I hele EU er der en fremgang på 8,8 pct., mens der i Tyskland kun har været en stigning på 6½ pct. Finland har haft en meget negativ udvikling, hvor produktiviteten er faldet med næsten 10 pct. siden 2008.

Anm.: Der er tale om den klassiske opgørelse af reelt BVT per beskæftiget.
Kilde: 3F pba. Eurostat.

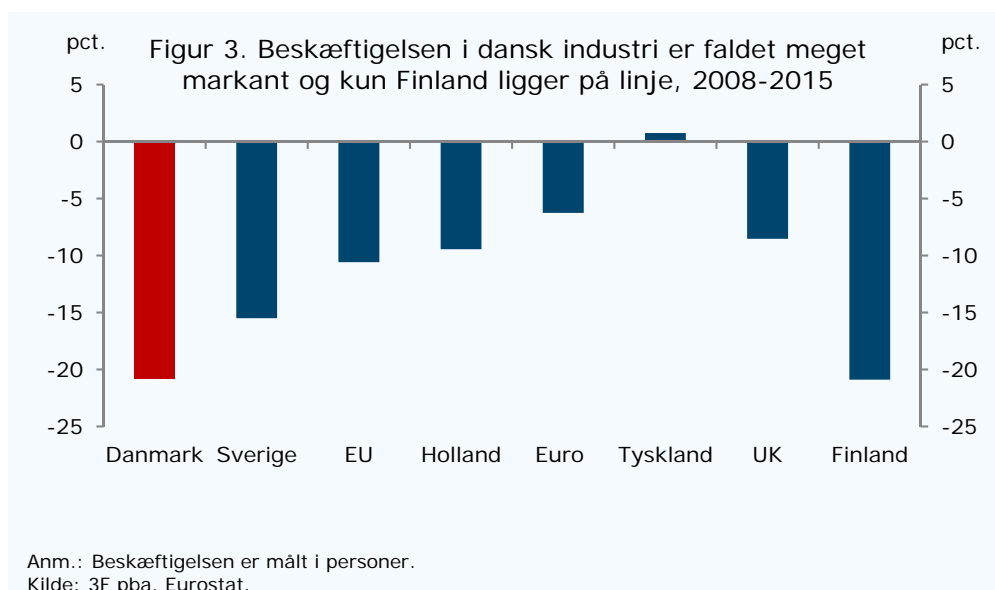
Produktiviteten måles traditionelt (klassisk) ved at sætte udviklingen i egenproduktionen (BVT i faste priser) i forhold til beskæftigelsen.

Som det fremgår af figur 2, har vi som de eneste sammen med Tyskland haft en synlig fremgang i den reale bruttoværditilvækst (BVT) siden 2008. For de øvrige lande eller områder ligger vi omkring nul, bortset fra UK og Finland, hvor der har været synlig nedgang eller markant nedgang.

Anm.: Der er tale om den opgørelse af reallt BVT i faste kædede værdier.
 Kilde: 3F pba. Eurostat.

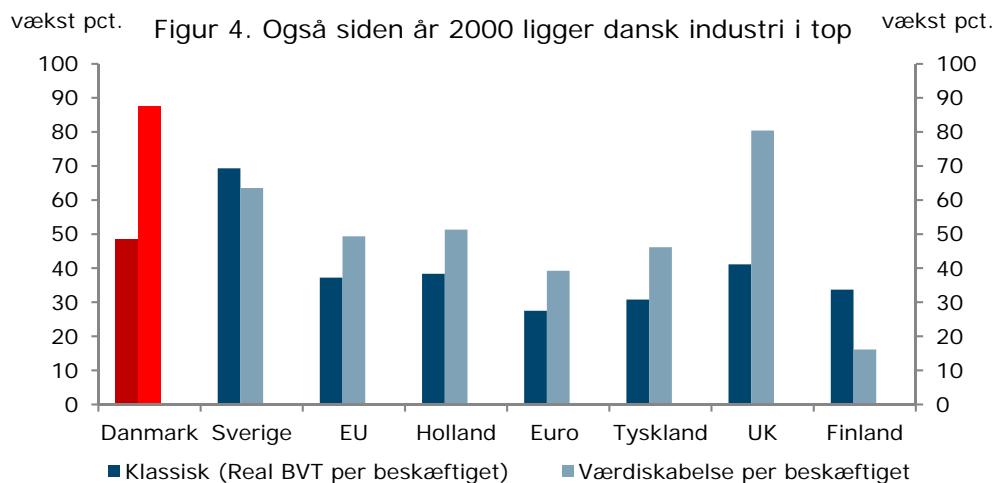
Men mens den tyske beskæftigelse er steget lidt set gennem krisen, er den danske beskæftigelse faldet med næsten 21 pct. svarende til 75.000 personer. Det viser figur 3. Kun Finland ligner os hvad angår beskæftigelsesfald, men deres egenproduktion er også faldet hele 28,5 pct. siden 2008, jf. figur 2.

Det er således den enorme produktivetsfremgang, der forklarer, hvorfor beskæftigelsen i dansk industri er faldet så mærkbart og mere end i andre lande. Havde vi - for samme udvikling i produktionen - haft en produktivetsvækst svarende til Sveriges siden 2008, ville der i dag have været ca. 35.500 flere beskæftigede i dansk industri. Det illustrerer, hvad den kraftige danske produktivetsvækst modsvarer.

Også set i et længere perspektiv har dansk industri leveret en produktivitmæssig toppræstation. Kun Sverige slår os målt på den klassiske produktivitetsvækst, når man ser på udviklingen i perioden fra 2000 til 2015. Det viser figur 4.

Anm.: Værdiskabelsen per beskæftiget er målt ud fra nominelt BVT. Det danske 2015-tal skal tolkes forsigtigt.
 Kilde: 3F pba. Eurostat.

Den klassiske produktivetsopgørelse tager imidlertid ikke højde for, at høj produktivitetsvækst ofte modgås af lavere priser. Måler man produktivitet ud fra værdiskabelsen (BVT i løbende priser), som bl.a. Produktivitetskommissionen har anbefalet for netop industrien, så falder Sverige tilbage, mens vi rykker frem og igen ligger bedst. Det skal til den sidste opgørelse bemærkes, at væksten i værdiskabelsen for 2015 ser usædvanlig kraftig ud i de seneste Nationalregnskabstal for Danmark, hvorfor tallene skal tolkes forsigtigt.

Derfor er værdiskabelsen relevant som mål

Værdiskabelsen (i løbende priser) handler både om den klassiske produktivitet, altså, hvor mange flere enheder den enkelte kan producere, men også om hvilken pris der kan tages for det, der produceres. I Danmark producerer og sælger vi prisstærke produkter i modsætning til mange andre lande. Det ser man bl.a. ved, at vores eksportpriser og bytteforhold stiger. "IT-producerende lande" (f.eks. Sverige og Finland) har som følge af den teknologiske udvikling typisk stor klassisk produktivetsfremgang, men samtidig faldende priser. Den kombination bliver man ikke nødvendigvis rig af.